

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та інформаційних агенцій)

10.04.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 9 квіт. Мінкульт пояснив, скільки медійників та артистів мають бронь. – Лебедина О.; Фокус.–2024. – 9 квіт. «Іронізуйте скільки завгодно»: скільки і чому забронювали медійників та циркачів, – Мінкульт. – Бурдейна О.; NV. –2024. – 9 квіт. «Неповага до людей». У Мінкульті відреагували на критику бронювання працівників пересувного цирку та медіа. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 9 квіт. Карандєєв пояснив рішення МКІП про бронювання працівників цирку: Це не вуличне шапіто. – Інф.](#)

[Фокус.–2024. – 9 квіт. Щоб люди не з'їхали з глузду: у Раді назвали причини бронювання для телеканалів та цирку. – Бондаренко Д.](#)

[Фокус.–2024. – 9 квіт. Цирк під час війни: за якими критеріями в Україні бронюють співробітників культурної галузі. – Таран С.](#)

Митці на фронті

[Укрінформ. –2024. – 9 квіт. На війні загинув актор Житомирського театру ім. І. Кочерги Андрій Доманський. – Інф.](#)

[NV. –2024. – 10 квіт. Після 25 місяців служби. Голова Українського інституту національної пам'яті Антон Дробович звільнився з лав ЗСУ. – Інф.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України, медіа

[Укрінформ. –2024. – 9 квіт. Завдяки українським медійникам жодна мета пропаганди РФ не досягнута – Центру інформбезпеки. – Інф.](#)

Регіональна культурна політика

[Укрінформ. –2024. – 9 квіт. Після звільнення на Київщину не повернулися лише 3% працівників культури – ОВА. – Інф.](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Фокус.–2024. – 10 квіт. Боротьба не з історією, а з Росією. Чому розмова про російську культуру завжди зводиться до політики. – Казарін П.](#)

[NV. –2024. – 8 квіт. Якщо хочемо вилікувати травму. Чому не можна просто позбутися колишньої Арки дружби народів. – Тейлор К.](#)

Мовні питання

[NV. –2024. – 10 квіт. «Це рішення було недоречним». Чому легендарний шахіст Іванчук читав лекцію українським дітям російською мовою – пояснення](#)

організатора. – Луканюк Л.

Театр

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 9 квіт. «Буде тобі, враже, так, як відьма скаже»: у Києві відбулася вистава про жінку, яка пережила окупацію Херсона. – Петрук Н.

Музика

Україна молода. – 2024. – 10 квіт. Дует в альма-матер: флейтист Юрій Шутко зіграв разом з японським піаністом для підтримки українців. – Тимошук О.

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 9 квіт. Україна входить до п'ятірки лідерів «Євробачення» за прогнозами букмекерів. – Інф.

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2024. – 9 квіт. Містерії Полісся: київська галерея демонструє вражаючі художні світлини. – Асадчева Т.

Вечірній Київ. – 2024. – 9 квіт. Бронеплити та ящик з фронту: у столичному музеї представили інсталяцію анонімного митця Mr.K. – Катаєва М.

Вечірній Київ. – 2024. – 9 квіт. Незламність традицій – студенти та викладачі Київської академії імені Михайла Бойчука покажуть понад 200 творів. – Скотнікова О.

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2024. – 9 квіт. Українська кіноакадемія спільно з Netflix запустила грантову програму для сценаристів і продюсерів. – Інф.; Вечірній Київ. – 2024. – 9 квіт. Українська кіноакадемія та Netflix створюють грантову програму для сценаристів і продюсерів: які умови. – Асадчева Т.; День. – 2024. – 9 квіт. Для українських сценаристів та продюсерів стартувала грантова програма від Української кіноакадемії та Netflix. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 9 квіт. Українська кіноакадемія спільно з Netflix запустила грантову програму для сценаристів і продюсерів. – Інф.

NV. – 2024. – 9 квіт. За перший вікенд прокату. Фільм Птушкіна «Ми, наші улюбленці і війна» встановив рекорд касових зборів для документального кіно. – Найденко Ю.; Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 9 квіт. Фільм Антона Птушкіна встановив рекорд для документальних стрічок в Україні. – Вауліна Ф.

Укрінформ. – 2024. – 9 квіт. Фільм «Я, «Побєда» і Берлін» вже зібрав понад €50 мільйонів у прокаті. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 10 квіт. В Одесі в другій половині літа розпочнуться зйомки фільму про життя Довженка. – Інф.

NV. – 2024. – 9 квіт. Ромчик. У Лондоні знімуть фільм про 8-річного хлопчика, який отримав опіки під час атаки по Вінниці. – Інф.

Музейна, архівна справа

Україна молода. – 2024. – 9 квіт. У Києві презентують видання «Місто Конотоп у матеріалах Генерального опису Лівобережної України 1765–1769 років». – Феценко Є.

Україна молода. – 2024. – 9 квіт. «Світить» 12 років: директорка музею «Київська фортеця» нажилася на реставрації башти. – Здоровило Т.

Охорона культурної спадщини

NV. –2024. – 9 квіт. Найбільше на Харківщині. Мінкульт назвав кількість культурних пам'яток, пошкоджених внаслідок війни. – Найденко Ю.

Бібліотечна справа. Промоція читання

Укрінформ. – 2024. – 9 квіт. В Україні розробили рекомендації щодо створення безбар'єрного простору в публічній бібліотеці. – Інф.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2024. – 9 квіт. Українці Чикаго зустрілися з нобелівською лауреаткою Олександрою Матвійчук. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 9 квіт. В українській бібліотеці у Відні показали мюзикл про письменників Розстріляного відродження. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 9 квіт. Харківський кросовер-оркестр гастролюватиме у Великій Британії. – Інф.

Українська літературна газета. – 2024. – 10 квіт. Оголосили лавреата премії імені Астрід Ліндгрєн 2024 року. – Інф.

Загальні питання

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 9 квіт. Мінкульт пояснив, скільки медійників та артистів мають бронь. – Лебедина О.; Фокус.–2024. – 9 квіт. «Іронізуйте скільки завгодно»: скільки і чому забронювали медійників та циркачів, – Мінкульт. – Бурдейна О.; NV. –2024. – 9 квіт. «Неповага до людей». У Мінкульті відреагували на критику бронювання працівників пересувного цирку та медіа. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 9 квіт. Карандеєв пояснив рішення МКІП про бронювання працівників цирку: Це не вуличне шапіто. – Інф.

У Міністерстві культури та інформаційної політики пояснили важливість бронювання артистів та працівників медіа під час війни. Згідно з повідомленням, відстрочка від мобілізації частини персоналу закладів культури і медіа надає можливість сфері зберегти свою хоча б мінімальну спроможність виробляти культурний та інформаційний продукт та надавати важливі сьогодні суспільству соціокультурні та інформаційні послуги. Зазначається, що кількість заброньованих осіб не може перевищувати 50% від загальної кількості військовозобов'язаних працівників підприємства. Остаточне рішення про бронювання по кожній окремій особі приймає Мінекономіки. «МКІП бронює працівників усіх закладів, які формують систему культури і медіа. Це у тому числі артисти театрів, філармоній і цирків також. Це дуже незначна кількість людей. Проте перебування цих людей на своїх посадах дозволяє зберегти сферу від занепаду», – йдеться в повідомленні. На сьогодні за поданням МКІП статус заброньованих по всій країні отримали лише 1150 працівників сфери культури та трохи більше 700 медійників. МКІП зауважує, що хейт навколо теми бронювання працівників сфери культури та медіа – це неповага до людей, які чесно і якісно роблять свою роботу, примітивна оцінка їх суспільного значення, як і в цілому значення культури в країні, що воює. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/minkult-pojasniv-skilki-medijnikiv-ta-artistiv-majut-bron.html>

<https://focus.ua/uk/voennye-novosti/639187-ironizuyte-skilki-zavgodno-skilki-i-chomu-zabronyuvati-medijnikiv-ta-cirkachiv-minkult>

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/mobilizaciya-v-ukrajini-u-minkulti-vidreaguvav-na-kritiku-bronyuvannya-pracivnikiv-cirku-ta-zmi-50408385.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3850191-karandeev-poasniv-risenna-mkip-pro-bronuvanna-pracivnikiv-cirku-ce-ne-vulicne-sapito.html>

Фокус.–2024. – 9 квіт. Щоб люди не з'їхали з глузду: у Раді назвали причини бронювання для телеканалів та цирку. – Бондаренко Д.

Мінкульт видав накази щодо визнання певних телеканалів та музеїв, заповідників та цирку «критично важливими» підприємствами. Голова комітету Верховної Ради з питань гуманітарної та інформаційної політики Микита Потураєв заявив, що українських медійників і працівників культури потрібно бронювати від мобілізації. Про це він повідомив у коментарі «РБК-Україна». «Мова тут не про марафон чи цирк, на тему яких всі намагаються продемонструвати дотепність. А про критерій виконання важливої соціальної

функції», – сказав Микита Потураєв. За його словами, медіа та колективи культури грають важливу роль в суспільному житті громадян. Вони забезпечують українців від того, аби вони під час війни «остаточно з глузду не з'їхали». Також бронювати потрібно технічних фахівців, без яких неможливе функціонування медіа чи робота колективу й закладів культури, додав він. Докладно:

<https://focus.ua/uk/voennye-novosti/639156-shchob-lyudi-ne-z-jihali-z-gluzdu-u-radi-nazvali-prichini-bronyuvannya-dlya-telekanaliv-ta-cirku>

Фокус.–2024. – 9 квіт. Цирк під час війни: за якими критеріями в Україні бронюють співробітників культурної галузі. – Таран С.

«Мінкультури розширило список «критично важливих підприємств» і тепер бронь від мобілізації отримують співробітники цирків. Таке рішення стало резонансним для суспільства. «Фокус» з'ясував, за яким принципом підприємства культури бронюють кадри. В Україні одразу кілька цирків віднесли до критично важливих для економіки країни і життєдіяльності населення підприємств, чії співробітники отримали право на бронь від мобілізації. Серед таких організацій Криворізький, Харківський, Дніпровський, Одеський, «Національний цирк», а також «Пересувний цирк України». Разом із ними право на бронь співробітників отримала компанія «Кінокіт», яка бере участь у виробництві контенту для всеукраїнського телемарафону. Ця новина стала причиною іронічних зауважень як з боку звичайних українців, так і деяких політиків, які здивувалися такому рішенню Мінкульту. У профільному міністерстві обурення українців викликало здивування. В. о. глави Мінкульту Ростислав Карандєєв назвав «хейт» довкола теми бронювання співробітників інформаційно-культурних установ «неповагою до людей», які якісно виконують свою роботу, а також «примітивною оцінкою їхнього суспільного значення, як і загалом значення культури в країні, що воює»... «Можна скільки завгодно іронізувати на тему критичності закладів культури для функціонування економіки та бронювання артистів, але відтермінування від мобілізації частини персоналу закладів культури та медіа надає змогу сфері зберегти свою бодай мінімальну спроможність виробляти культурний та інформаційний продукт і надавати важливі на сьогодні соціокультурні суспільству й інформаційні послуги», – наголошують у Мінкульті України на запит «Фокусу»... У Мінкульті зазначають, що порядок бронювання військовозобов'язаних під час дії воєнного стану затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 2023 року № 76... Водночас критерії складно назвати чіткими. Наприклад, підприємство вважається «важливим», якщо «має значення для галузі національної економіки або задоволення потреб територіальної громади», сплачує встановлену суму податків, а співробітники отримують зарплату за останній календарний квартал «не менше за розмір середньої заробітної плати в регіоні за IV квартал 2021 р.». Остаточне рішення про те, кого зі співробітників таких організацій можна забронювати, узгоджують із Генштабом ЗСУ та Мінекономіки. «Можливо, не зовсім правильно називати заклади культури критично важливими для

функціонування економіки підприємствами. Правильно було б назвати їх критично важливими для нашого життя, духовної стійкості та опору», – додають у міністерстві. Станом на сьогодні, за запитом Мінкульту було заброньовано 1150 працівників сфери культури і трохи більше 700 медійників... Політичний експерт Ігор Рейтерович у бесіді з «Фокусом» зазначає, що критерії, які визначають підприємства критично важливими, дуже розмиті. «Найімовірніше, діє ручний режим внесення до списків. Якщо критично важливими під час війни для Мінкульту є навіть працівники цирку, то медійники за логікою мають автоматично отримувати бронь, як справді важлива сфера», – розмірковує Ігор Рейтерович. «Важливо виходити з критеріїв нацоборони... Цирк, на мій погляд, не найважливіша історія під час війни. І вона дискредитувала сам принцип бронювання», – каже Рейтерович. Полковник запасу ЗСУ Олег Жданов також у бесіді з «Фокусом» зазначає, що в законах не прописана чітка система бронювання. «Є критерії – наприклад, фахівці, від яких залежить працездатність підприємства, мають право на бронь. Але немає чіткої політики – кого можна скоротити, а кого навпаки розширити. Можливо, цирк їздитиме країною і підніматиме дух людей, тоді нехай бронюють. А може, цього зараз не потрібно», – міркує Жданов...». Докладно:

<https://focus.ua/uk/eksklyuzivny/639032-cirk-pid-chas-viyni-za-yakimi-kriteriyami-v-ukrajini-bronyuyut-spivrobotnikiv>

Митці на фронті

Укрінформ. –2024. – 9 квіт. На війні загинув актор Житомирського театру ім. І. Кочерги Андрій Доманський. – Інф.

На фронті загинув актор Житомирського академічного музично-драматичного театру ім. Івана Кочерги Андрій Доманський, про це у фейсбуці повідомила Житомирська обласна рада. У театрі зазначили, що Андрій Доманський пропрацював актором майже 25 років. Він зіграв понад 40 ролей у різних виставах. З актором попрощаються 10 квітня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3850229-na-vijni-zagynuv-aktor-zitomirskogo-teatru-im-i-kocergi-andrij-domanskij.html>

NV. –2024. – 10 квіт. Після 25 місяців служби. Голова Українського інституту національної пам'яті Антон Дробович звільнився з лав ЗСУ. – Інф.

Про це очільник УІНП Антон Дробович повідомив у себе в Facebook, а причиною звільнення стала хвороба батька. Держпосадовець зазначив, що оскільки війна з Росією закінчиться не скоро, то вочевидь він знову служитиме у війську. Антон Дробович вступив до лав ЗСУ на початку повномасштабного вторгнення і провів у війську 25 місяців. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/lyudi/anton-drobovich-golova-institutu-nacionalnoji-pam-yati-zvilnivsya-z-lav-zsu-novini-ukrajini-50408691.html>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України, медіа

Укрінформ. –2024. – 9 квіт. Завдяки українським медійникам жодна мета пропаганди РФ не досягнута – Центру інформбезпеки. – Інф.

Працівники медіа відіграють ключову роль у боротьбі з російським інформаційним впливом. Про це сказав керівник Центру стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки Ігор Соловей під час презентації кампанії Ради Європи «Журналісти мають значення». «З перших днів повномасштабного вторгнення журналісти та медійники почали боротися з російською пропагандою і роблять це до цього часу. Роблять успішно, адже по факту жодна з цілей російської пропаганди не досягнута... Ми в Центрі стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки розглядаємо журналістів і медійників як ключового союзника в боротьбі з російським інформаційним впливом», – сказав Ігор Соловей. Водночас він зауважив, що одним з викликів, які з'явилися з початку повномасштабної війни, є анонімні телеграм-канали. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3850384-zavdaki-ukrainskim-medijnikam-zodna-meta-propagandi-rf-ne-dosagnuta-centru-informbezpeki.html>

Регіональна культурна політика

Укрінформ. –2024. – 9 квіт. Після звільнення на Київщину не повернулися лише 3% працівників культури – ОВА. – Інф.

Лише 3% працівників галузі культури Київської області не повернулись в область після деокупації її територій. Про це під час круглого столу в Укрінформі на тему: «Проект «Візія – 2033»: Вплив освіти на міграційні процеси» заявила директор департаменту культури та туризму Київської обласної державної адміністрації (КОВА) Анна Куценко. «Тільки 3% працівників галузі культури Київщини не повернулись в область після деокупації. Понад 60% працівників започаткували нові проекти та програми для популяризації української культури. Тим не менш потребу в оновленні кадрової політики відчують сільські бібліотеки», – сказала вона. За її словами, 80% працівників сфери культури залишилися на Київщині і вони нікуди не виїхали. «А їх у нас у області близько 5 тисяч. З них біля 65% – це жінки. Працівники культури у більшості залишилися на місцях, але фактично не працюють. Тобто тут постає велике питання, як нам їх перекваліфікувати, що робити з бібліотекарями, а це 717 бібліотек лише у Київській області», – поінформувала представниця КОВА. Анна Куценко зазначила, що коли бібліотекарі виходять на пенсію, виникає велике питання, ким їх замінити. «Бо ніхто не йде на бібліотечну справу у ВНЗ, ніхто не хоче і не бачить себе бібліотекарем за 8 тисяч гривень. Тому тут нам треба розуміти всім разом, з освітою у першу чергу, як нам формувати потребу і як нам цю потребу на ринку праці закрити», – вважає вона. Представниця КОВА зацентрувала увагу, що зварювальник отримує майже у 10 разів більше, ніж отримує бібліотекар, і не тільки у Київській області. За її словами, зарплата бібліотекаря досі залишається на рівні мінімальної. На її переконання, в Україні потрібно повернутися до пріоритетності культури у процесі відбудови. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3850418-pisla-zviltenna-na-kiivsinu-ne-povernulisa-lise-3-pracivnikiv-galuzi-kulturi-ova.html>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Фокус.–2024. – 10 квіт. Боротьба не з історією, а з Росією. Чому розмова про російську культуру завжди зводиться до політики. – Казарін П.

«Проблема російської культури в тому, що розмова про неї ніколи не стає розмовою про культуру. Натомість вона приречена перетворюватися на дискусію про політику. Авторство цього переродження належить самій Москві, яка позбавила свою культуру політичної нейтральності. Вона перетворила її на пакетний товар, але цей товар на різні ринки постачається в різній комплектації. В цьому полягає головна причина україно-європейських «труднощів перекладу». Париж і Київ, Стокгольм і Львів мають дуже різний досвід взаємодії з російською культурою. Слова однакові – а контекст відрізняється... Головне завдання російської культури на території імперії – бути прапором... 2014 рік запустив в Україні процес ревізії – і ми стали свідками декомунізації. 2022 рік посилив гостроту – і в країні набрала обертів культурна деколонізація... Україна збільшує культурну дистанцію – замінюючи топоніміку та коригуючи шкільні програми. Займається культурною емансипацією – відправляючи пам'ятники до музеїв та проводячи ребрендинг армії. Воює за ідентичність – прибираючи імперські символи та перейменовуючи станції метро. Якщо Москва хотіла загальмувати цей процес, їй треба було не розпочинати війну... В Україні велика спокуса оголосити сучасну російську політику прямою спадкоємицею російської культури. Провести пряму лінію із «золотого століття» російської літератури – до Бучі. Зі «срібного віку» – до Маріуполя. Ми маємо право на власні емоції, але, найімовірніше, нам навряд чи вдасться продати нашу позицію дружнім столицям. З тієї простої причини, що після Другої світової війни в Європі не готові купувати есенціалізм. Есенціалізм стверджує, що деяким сутностям характерний незмінний набір аспектів. Що явища непорушні, а їхні характеристики – стабільні. Під час Другої світової було заведено пояснювати злочини Третього Рейху природою німецької культури. Але вся подальша європейська дискусія закінчилася тим, що від цієї концепції було вирішено відмовитись. Післявоєнний консенсус звівся до того, що у злочинах винні сучасники злочину. Тому Лені Ріфеншталь несе відповідальність за Третій Рейх – на період якого припав розквіт її кар'єри. А Ріхард Вагнер, який помер за п'ятдесят років до перемоги нацистів – ні... Українська спроба закенселити російську культуру на Заході ризикує наштовхнутися на цю ж саму логіку. У відповідь ми почуємо, що класична культура не дорівнює актуальній політиці. Що пам'ятники полісемантичні – і тому беззахисні перед спробами режимів поставити їх собі на службу. Що спроба покласти колективну провину на давно померлих письменників і художників лише за фактом їхнього громадянства не витримує критики. Зрештою, нам скажуть про те, що культура російської людини – це культура, створена не тільки росіянами... На відміну від України на Заході немає звички бачити в російській культурі загрозу власній ідентичності. Натомість там схильні сприймати багатьох російських класиків як давно глобалізованих персонажів. Як імена, що існують у відриві від

національної крові та ґрунту. Як спадщина, яка належить усім і нікому. Цей досвід може суперечити українській оптиці – але це не означає, що наші співрозмовники від нього будуть готові відмовитись. І точно так само на Заході можуть не враховувати український контекст... Ми навряд чи досягнемо мети, якщо закликатимемо до кенселінгу чужого культурного пласта. Подібний підхід йтиме врозрід із повоєнним західним консенсусом. Але ми маємо право вимагати не підмінювати розмову про російські воєнні злочини дискусією про Толстого та Чехова. Ми не зможемо продати ідею бойкоту російської культури. Але ми маємо наполягати на деколоніальній оптиці при погляді на неї... Ми не можемо завадити Заходу говорити про європейську природу російської культури – але це не повинно бути для них приводом ігнорувати антиєвропейський характер російської держави...». Докладно:

<https://focus.ua/uk/opinions/639112-borotba-ne-z-istoriyeyu-a-z-rosiyeyu-chomu-rozмова-pro-rosiysku-kulturu-zavzhdi-zvoditsya-do-politiki>

NV. –2024. – 8 квіт. Якщо хочемо вилікувати травму. Чому не можна просто позбутися колишньої Арки дружби народів. – Тейлор К.

У матеріалі авторка розмірковує з приводу того, що робити з колишньою Аркою дружби народів. Зокрема вона зазначає: «Теза проста – залишити не можна, бо це російська пропаганда. Знести не можна, бо історію потрібно не знищувати, а переосмислювати, якщо хочемо вилікувати травму. Насправді арка як абстрактний об'єкт мистецтва дуже гарна. Вона чудово вписана в ландшафт, балансує гірку, здається, якісно зроблена. Тобто як окремий об'єкт без нав'язаних сенсів вона дуже вдало інтегрована в простір (без скульптурної групи). Але проблема в тому, що вона не абстрактний об'єкт, не тріщини й не веселка – вона арка «дружби народів»... Саме безневинний конструкт «дружби народів» сидить в головах десятків тисяч киян, і вони його будуть використовувати і надалі та передаватимуть в наступні покоління... Тому зараз видається логічним рішенням видалити пухлину, а далі вже лікувати те, що залишиться. Я не знаю, чи це хороше рішення...». Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/blogs/shcho-robiti-z-kolishnoyu-arkoyu-druzhbi-narodiv-poglyad-mistectvoznavici-50408235.html>

Мовні питання

NV. –2024. – 10 квіт. «Це рішення було недоречним». Чому легендарний шахіст Іванчук читав лекцію українським дітям російською мовою – пояснення організатора. – Луканюк Л.

Василь Іванчук – брила світових шахів. Чемпіон Європи, чемпіон світу в бліці та швидких шахах, чотириразовий переможець шахових Олімпіад. Днями Іванчук зустрівся в іспанському Аліканте з українськими дітьми, щоб поговорити про шахи. Львів'янин читав лекцію російською мовою. Після чого і забурлили соцмережі. Хейтери гросмейстера не розуміли, чому він спілкується з українськими дітьми «ворожою» мовою. У Facebook пояснив ситуацію організатор зустрічі Іван Юрковський: «Я хочу звернутися до всіх, хто висловив свою стурбованість мовою, якою було проведено лекцію видатного

українського гротескмейстера Василя Іванчука в Аліканте. Я повністю розумію і приймаю ваші зауваження та емоції, пов'язані з цим рішенням. Хочу підкреслити, що саме я, як організатор, зробив вибір на користь російської мови для проведення цієї лекції, піддавшись на прохання батьків деяких дітей. Я усвідомлюю, що в контексті війни це рішення було недоречним...». Докладно:

<https://sport.nv.ua/ukr/other-sport/vasil-ivanchuk-prochitav-lekciyu-ukrajinskim-dityam-rosiyskoyu-movoyu-video-50408693.html>

Театр

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 9 квіт. «Буде тобі, враже, так, як відьма скаже»: у Києві відбулася вистава про жінку, яка пережила окупацію Херсона. – Петрук Н.

У Києві на сцені театру ім. Лесі Українки відбулася вистава «Буде тобі, враже, так, як відьма скаже» Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру ім. Миколи Куліша. Виставу поставили за п'єсою «Протитанкова відьма» херсонської письменниці Олени Маляренко. Головну роль жінки зіграла народна артистка України Олена Галл-Савальська. Режисером-постановником є заслужений діяч мистецтв України Сергій Павлюк. Також виставу покажуть у Черкасах та Чернігові. Гастролю відбулися за підтримки БО «БФ «Місія Солідарності». Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/bude-tobi-vrazhe-tak-jak-vidma-skazhe-u-kijevi-vidbulasja-vistava-pro-zhinku-jaka-perezhila-okupatsiju-khersona.html>

Музика

Україна молода. – 2024. – 10 квіт. Дуєт в альма-матер: флейтист Юрій Шутко зіграв разом з японським піаністом для підтримки українців. – Тимощук О.

Музика французьких творців молодій Сезара Франка, Сесілі Шамінад, Альберта Русселя та Франсіса Пуленка звучала в Литві у виконанні соліста Національної філармонії України, заслуженого артиста, флейтиста Юрія Шутка, який грав у дуєті з японським піаністом Юсуке Ішії. Таке поєднання виникло заради підтримки українців та збору коштів. Ініціатором події став видатний литовський музикознавець Даріус Кучінскас, а організатором – президентка Каунаського департаменту Литовсько-французького товариства Біруте Стракшене. Перший концерт відбувся у Вільнюсі в камерній залі Палацу конгресів Литовської академії музики й театру за сприяння завідувача кафедри духових і ударних інструментів – соліста-гобоїста та диригента Робертаса Бейнаріса. Справжній фурор музиканти викликали на концерті, що відбувся в музеї Мікалоюса Константінаса Чюрльоніса в Каунасі. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3904/164/182533/>

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 9 квіт. Україна входить до п'ятірки лідерів «Євробачення» за прогнозами букмекерів. – Інф.

Букмекери оновили прогноз переможця пісенного конкурсу «Євробачення», який цього року пройде у Швеції. Представниці України,

Alyona Alyona & Jerry Heil, за прогнозами, входять до першої п'ятірки рейтингу. Дані порталу Eurovisionworld показують, що українки можуть посісти четверте місце. Лідером, за прогнозами, зараз є представник Швейцарії Nemo із піснею «The Code». На другому місці – представник Хорватії Baby Lasagna із піснею «Rim Tim Tagi Dim». Замикає трійку лідерів Анджеліна Манго з Італії. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/ukrajina-vkhodit-do-pjatirki-lideriv-jevrobachennja-za-prohnozami-bukmekeriv.html>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2024. – 9 квіт. Містерії Полісся: київська галерея демонструє вражаючі художні світлини. – Асадчева Т.

У центрі сучасного мистецтва «Білий світ» триває оригінальний фотопроєкт «Поліські містерії» фотохудожника та мистецтвознавця Андрія Котлярчука. Виставка триватиме до 21 квітня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/97040/>

Вечірній Київ. – 2024. – 9 квіт. Бронеплити та ящик з фронту: у столичному музеї представили інсталяцію анонімного митця Mr.K. – Катаєва М.

Європейський художник, який працює під псевдонімом Mr.K, передав до Києва артоб'єкти, створені з артефактів війни. Для експонування організатори обрали Національний музей Тараса Шевченка. Як розповіла співорганізаторка Ольга Герасимчук, митець, відомий як Mr.K, веде закритий спосіб життя. Свою позицію висловлює мистецтвом, яке з'являється в найнеочікуваніших місцях незалежно, від статусу та обставин. Зазвичай він висвітлює важливі соціальні теми з саркастичним підтекстом. Достеменно невідомо з якої саме він країни. Однак він допомагає відроджувати українські міста, які постраждали від російської агресії, зокрема в рамках UNITED24. Киянам митець підготував дві інсталяції. Це «Відкрий свою свідомість», основний артефакт якої переданий митцю українськими військовими з зони проведення бойових дій. Друга інсталяція називається «Крихка надія на щасливе життя». Вона являє собою броньовані плити 2022 року, передані з Бахмутського напрямку. Також Ольга Герасимчук зазначила, що незабаром у Києві митець представить ще один проєкт, який відбудеться в одному з публічних місць столиці. Експозицію можна побачити до 15 квітня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/97043/>

Вечірній Київ. – 2024. – 9 квіт. Незламність традицій – студенти та викладачі Київської академії імені Михайла Бойчука покажуть понад 200 творів. – Скотнікова О.

Національний музей декоративного мистецтва України запрошує 11 квітня на відкриття проєкту «Незламність традицій», де покажуть твори тих, хто працює і навчається у пошкодженій російською ракетою Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені

Михайла Бойчука. Проєкт включає понад 200 творів художньої кераміки, дерева і металу майже 100 авторів. Відвідувачі побачать різноманіття технік, матеріалів, тем і стилів. Ретроспективна виставка містить студентські курсові та дипломні роботи за останні 25 років – від створення Київського державного інституту декоративно-прикладного мистецтва і дизайну на базі Київського промислового технікуму (1999 рік) до сьогодні. Окрім студентських, будуть показані творчі роботи викладачів. Експозицію готували рік, вона триватиме до 30 червня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/97026/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2024. – 9 квіт. Українська кіноакадемія спільно з Netflix запустила грантову програму для сценаристів і продюсерів. – Інф.; Вечірній Київ. – 2024. – 9 квіт. Українська кіноакадемія та Netflix створюють грантову програму для сценаристів і продюсерів: які умови. – Асадчева Т.; День. – 2024. – 9 квіт. Для українських сценаристів та продюсерів стартувала грантова програма від Української кіноакадемії та Netflix. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 9 квіт. Українська кіноакадемія спільно з Netflix запустила грантову програму для сценаристів і продюсерів. – Інф.

Українська кіноакадемія у співпраці з Netflix оголосила про проведення грантової програми для сценаристів і продюсерів з України, зокрема для тих, хто був переміщений через війну, повідомило Міністерство культури та інформаційної політики. «Грантова програма: Розробка сценаріїв та ексклюзивні онлайн сесії з експертами EAVE» має на меті допомогти українським митцям на батьківщині та по всьому світу у продовженні й розвитку їхньої роботи. 20 проєктів отримають по 10 тисяч доларів на розробку сценарію кінопроєкту з командою зі сценариста та продюсера, які мають бути громадянами України. Усі сценарії Українська кіноакадемія перекладе англійською мовою наприкінці програми. Водночас для грантоотримувачів буде проведена серія ексклюзивних онлайн-сесій із експертами EAVE на тему основних тенденцій індустрії. Також відбудуться індивідуальні сесії від EAVE щодо розробки сценарію та розвитку проєкту, де будуть розглянуті стратегії щодо фінансування й маркетингу. Заявки приймаються до 17 квітня поточного року. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3850395-ukrainska-kinoakademia-spilno-z-netflix-zapustila-grantovu-programu-dla-scenaristiv-i-produseriv.html>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/97060/>

<https://day.kyiv.ua/news/090424-dlya-ukrayinskykh-stsenarystiv-ta-prodyuseriv-startovala-hrantova-prohrama-vid>

<https://litgazeta.com.ua/news/ukrainska-kinoakademiiia-spilno-z-netflix-zapustyla-hrantovu-prohramu-dlia-stsenarystiv-i-prodiuseriv/>

NV. –2024. – 9 квіт. За перший вікенд прокату. Фільм Птушкіна «Ми, наші улюбленці і війна» встановив рекорд касових зборів для документального кіно. – Найдено Ю.; Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 9 квіт. Фільм Антона

Птушкіна встановив рекорд для документальних стрічок в Україні. – Вауліна Ф.

Фільм Антона Птушкіна «Ми, наші улюбленці та війна» зібрав за перший вікенд показів 2,3 млн грн, і це більше, ніж фільм «20 днів у Маріуполі» Мистислава Чернова зібрав за 16 тижнів кінотеатрального прокату в Україні. Тільки за перший день прем'єри – 4 квітня – стрічка «Ми, наші улюбленці та війна» збрала 359 тис. грн, повідомляє Forbes із посиланням на CEO дистриб'юторської компанії Green Light Films Вероніку Ясінську. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/film-ptushkina-mi-nashi-ulyublenci-ta-viyna-stav-naykasovishim-dokumentalnim-filmom-v-ukrajini-50408535.html>

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/film-antona-ptushkina-vstanoviv-rekord-dlja-dokumentalnikh-strichok-v-ukrajini.html>

Українформ. – 2024. – 9 квіт. Фільм «Я, «Победа» і Берлін» вже зібрав понад €50 мільйонів у прокаті. – Інф.

Після четвертого вікенду прокату фільму «Я, «Победа» і Берлін» було зібрано 50 766 943 грн, повідомляє Державне агентство України з питань кіно у фейсбуці. Виробництво: URHub за підтримки Держкіно та компанії Golden Tile. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3850194-film-a-pobeda-i-berlin-vze-zibrav-ponad-50-miljoniv-u-prokati.html>

Українформ. – 2024. – 10 квіт. В Одесі в другій половині літа розпочнуться зйомки фільму про життя Довженка. – Інф.

Всередині літа на Одеській кіностудії розпочнуться зйомки фільму «Режисер» про життя та творчість Олександра Довженка. Наразі проходять підготовчі роботи. Про це на пресконференції в Одеській кіностудії розповів генеральний продюсер фільму Андрій Осіпов. Також він повідомив, що через війну більшість знімальної групи фільму – жінки. Щодо акторського складу інформацію поки не розголошують. Через те що знімальний процес стартує з недоформованим бюджетом, до зйомок у масовці запрошують всіх охочих. Наразі завдання фінансової служби картини – розподілити бюджет таким чином, щоб зі знімального майданчика вдалося вийти без боргів перед знімальною групою. Проте, каже Андрій Осіпов, боргів перед компаніями-постачальниками обладнання не уникнути, тож їм доведеться написати гарантійні листи та чекати від держави на додаткові кошти. Ще однією проблемою у створенні фільму є зйомки під час повітряних тривог, адже відео обладнання, яким користуються знімальні групи, є дуже важким та об'ємним, та швидко перенести його у сховище неможливо. Як і неможливо його залишити просто неба, адже вартість техніки – кілька мільйонів доларів. Режисер фільму Костянтин Коновалов зазначив, що фільм стане черговою віхою в історії Одеської кіностудії і в історії Олександра Довженка. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3850572-v-odesi-v-drugij-polovini-lita-rozpocnutsa-zjomki-filmu-pro-zitta-dovzenka.html>

NV. –2024. – 9 квіт. Ромчик. У Лондоні знімуть фільм про 8-річного хлопчика, який отримав опіки під час атаки по Вінниці. – Інф.

8-річний Роман отримав 45% опіків поверхні тіла під час ракетної атаки по Вінниці. Про маленького хлопчика у Лондоні вирішили зняти фільм. Короткометражний фільм магістратури Університету Лондона буде називатися «Ромчик», розповів батько дитини Ярослав Олексів. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/u-londoni-znimut-film-pro-8-richnogo-romu-yakiy-otrimav-80-opikiv-pid-chas-ataki-na-vinnicyu-50408401.html>

Музейна, архівна справа

Україна молода. – 2024. – 9 квіт. У Києві презентують видання «Місто Конотоп у матеріалах Генерального опису Лівобережної України 1765–1769 років». – Фещенко Є.

У Будинку митрополита Національного заповідника «Софія Київська» 19 квітня відбудеться презентація двох книг другого тому видання «Місто Конотоп у матеріалах Генерального опису Лівобережної України 1765–1769 років». Це продовження серії «Спадок Гетьманщини», яку започаткував однойменний благодійний фонд, – одне з найкращих у доробку видавництва «Кліо», з яким фонд розпочав співпрацю 2019 року з видання унікального Літопису Самійла Величка без купюр. Проєкт розпочато з міста Конотопа – сотенного центру Гетьманщини. У двох масивних книгах (загалом 1 тис. 700 сторінок) уперше опубліковано понад 900 документів 1670–1769 років. На презентації Центральний державний історичний архів України уперше продемонструє заголові оригінальний документ – Генеральний опис Лівобережної України 1765–1769 років, ту його частину, що стосується Конотопа. Музей Шереметьєвих представить артефакти часів Гетьманщини, що засвідчують високу сфрагістичну й геральдичну культуру Козацької держави. Серед організаторів також – Національний історико-культурний заповідник «Гетьманська столиця» (м. Батурин). Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3904/2006/182539/>

Україна молода. – 2024. – 9 квіт. «Світить» 12 років: директорка музею «Київська фортеця» нажилася на реставрації башти. – Здоровило Т.

Схему розкрадання коштів під час реставрації Національного історико-архітектурного музею «Київська фортеця» викрито правоохоронцями. В столичній поліції 9 квітня у телеграм повідомили, що до справи причетна директорка закладу. Як вдалося встановити, жінка уклала угоду з підрядником на проведення реставрації однієї з башт фортеці за завищеними цінами. Жінці повідомили про підозру у розтраті майна шляхом зловживання службовим становищем. Їй загрожує до дванадцяти років позбавлення волі з позбавленням права обіймати певні посади на строк до трьох років та конфіскація майна. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/182549/>

Охорона культурної спадщини

NV. –2024. – 9 квіт. Найбільше на Харківщині. Мінкульт назвав кількість культурних пам'яток, пошкоджених внаслідок війни. – Найденко Ю.

Міністерство культури та інформаційної політики оприлюднило кількість культурних об'єктів і пам'яток, які були зруйновані та пошкоджені російськими загарбниками з початку повномасштабного вторгнення у лютому 2022 року. У МКІП повідомили, що в період з 24 лютого 2022 року до 25 березня 2024 року РФ зруйнувала або пошкодила 1046 пам'яток культурної спадщини. З них національного значення – 128, місцевого – 848, щойно виявлених – 70. Найбільшу кількість складають пам'ятки архітектури та містобудування – 312, пам'ятки архітектури – 294 та пам'ятки історії – 221. Загалом пам'ятки культурної спадщини пошкоджені або зруйновані у 17 областях України і найбільша кількість на Харківщині – 294 об'єкти. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/minkult-povidomiv-skilki-rosiya-zruynuvala-kulturnih-pam-yatok-za-dva-roki-viyni-novini-ukrajini-50408487.html>

Бібліотечна справа. Промоція читання

Укрінформ. – 2024. – 9 квіт. В Україні розробили рекомендації щодо створення безбар'єрного простору в публічній бібліотеці. – Інф.

Міністерство культури та інформаційної політики спільно з Національною бібліотекою України імені Ярослава Мудрого розробило рекомендації щодо створення безбар'єрного простору у публічній бібліотеці, повідомляє пресслужба МКІП. «Протягом 2023–2024 року Міністерство культури та інформаційної політики спільно з Національною бібліотекою України імені Ярослава Мудрого провело низку комунікативних заходів для українських публічних бібліотек щодо політики безбар'єрності та недискримінації. Результатом цієї роботи стали Методичні рекомендації з питань створення безбар'єрного простору у публічній бібліотеці, які розробила НБУ як головний методичний центр для обласних універсальних наукових бібліотек та публічних бібліотек України», – йдеться у повідомленні. Рекомендації покликані допомогти книгозбірням будувати свою роботу відповідно до законодавства та нормативів у сфері безбар'єрності. В їхню основу покладені міжнародно-правові акти, норми українського законодавства, практики роботи. Ознайомитися з Методичними рекомендаціями з питань створення безбар'єрного простору в публічній бібліотеці можна за [посиланням](#). Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3850417-v-ukraini-rozrobili-rekomendacii-sodo-stvorennja-bezbarernogo-prostoru-v-publicnij-biblioteci.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2024. – 9 квіт. Українці Чикаго зустрілися з нобелівською лауреаткою Олександрою Матвійчук. – Інф.

Українська громада у Чикаго (США) провела зустріч з Олександрою Матвійчук – головою організації «Центр громадянських свобод». Про це повідомив СКУ. Темою зібрання й дискусії була «Україна: складний шлях до свободи». Подію в Чикаго організували Український інститут модерного

мистецтва та Києво-Могилянська Фундація в Америці, на чолі з Віцепрезиденткою СКУ в Північній Америці Мартою Фаріон. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3850367-ukrainci-cikago-zustrilisa-z-nobelivskou-laureatkou-oleksandrou-matvijcuk.html>

Укрінформ. – 2024. – 9 квіт. В українській бібліотеці у Відні показали мюзикл про письменників Розстріляного відродження. – Інф.

В Українській бібліотеці парафії Св. Варвари у Відні (Австрія) відбувся перегляд мюзиклу про письменників Розстріляного відродження «Ти [Романтика]», створеного проектом МУР. Серед глядачів були харків'яни, які розповіли про будинок «Слово» і про те, що буквально ще декілька років тому не знали про його існування. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3850234-v-ukrainskij-biblioteci-u-vidni-pokazali-muzikl-pro-pismennikov-rozstrilanogo-vidrozdenna.html>

Укрінформ. – 2024. – 9 квіт. Харківський кросовер-оркестр гастролюватиме у Великій Британії. – Інф.

Харківський кросовер-оркестр PRIME Orchestra навесні 2024 року вперше проведе гастролі у Великій Британії з програмою «Rock Sympho Show». Про це у фейсбуці повідомило посольство України у Сполученому Королівстві. Виступи відбудуться у п'яти містах: Бакстон (13 квітня), Блекберн (14 Квітня), Глазго (15 квітня), Ньюкасл (16 квітня) і Ліверпуль (17 квітня). У програмі виступу ексклюзивні кавер-версії оркестру, які дарують всесвітньо відомим рок-хітам нове, збагачене симфонічними фарбами звучання. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3850216-harkivskij-krossoverorkestr-gastroluvatime-u-velikij-britanii.html>

Українська літературна газета. – 2024. – 10 квіт. Оголосили лавреата премії імені Астрід Ліндгрєн 2024 року. – Інф.

Австралійський фонд грамотності корінного населення (Indigenous Literacy Foundation) став лауреатом Меморіальної премії імені Астрід Ліндгрєн 2024, яку вручають за досягнення в галузі літератури для дітей та підлітків. Про це повідомили на сайті премії. Церемонія оголошення лауреата відбулася у межах Болонського ярмарку дитячої книжки. Фонд грамотності корінних народів (ILF) був створений у 2011 році для заохочення читання та сприяння розвитку грамотності шляхом забезпечення доступу до якісної літератури для дітей корінних народів Австралії. Робота ILF зі сприяння читанню базується на співпраці та прихильності місцевих громад. ILF працює в 427 громадах перших народів по всьому Австралійському континенту. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/oholosyly-lavreata-premii-imeni-astrid-lindgren-2024-roku/>

Випуск підготувала Рудіч О. А,
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm